

АНАЛИЗА ЕФЕКТА

Кључна питања за анализу постојећег стања и правилно дефинисање промене која се предлаже

1) Који показатељи се прате у области, који су разлози због којих се ови показатељи прате и које су њихове вредности?

Показатељи који се прате:

1. Стабилност фреквенције електроенергетског система.

Прати се ниво фреквенције електроенергетског система у складу са Правилима о раду преносног система и Правилима о раду интерконекције.

Стабилност фреквенције зависи од уравнотежености производње и потрошње у оквиру синхроне зоне. ЕМС АД је део синхроне зоне Континенталне Европе. Како се однос производње и потрошње непрестано мења тако долази до већег или мањег одступања фреквенције. Одступања фреквенције се дешавају на дневном нивоу. На нивоу читаве синхроне зоне постоји више аутоматских и ручних механизма који служе за одржавање фреквенције у оквиру задатих вредности. Крајња мера је аутоматско активирање подфреквентне односно надфреквентне заштите.

2. Ефикасност мера подфреквентне и надфреквентне заштите, као и мере заштите од слома напона.

Прати се ниво напона електроенергетског система у складу са Правилима о раду преносног система и Правилима о раду интерконекције. У задњих 10. година није било активирања планова Подфреквентне , као ни плана од напонског слома, план надфреквентне заштите треба да се ове године донесе први пут.

Енергетски систем Србије је део синхроне зоне Континентална Европа у којој постоји међузависност. Са обзиром на величину система потребан је значајан испад производње на нивоу читаве Европе (више од 20GW) да би дошло до одступања фреквенције која треба да доведе до прораде подфреквентне заштите. или раздвајања синхроне области У претходних десет година је дошло неколико пута до раздвајања синхроне области Континентална Европа и ни у једном случају није било одступања фреквенције која би довела до прораде подфреквентне заштите.

3. Усаглашеност са правилима тржишта:

Индикатори усаглашености са **НЦЕР уредбом** и другим европским правилима који се односе на поремећени рад и поновно успостављање електроенергетских система, као и спајање тржишта. У складу са за захтевима из НЦЕР-а, ЕМС АД је израдио Правила за суспензију и поновно покретање тржишних активности којима се дају смернице везане за функционисање тржишта у случају појаве угрожености рада преносног система.

Разлози због којих се ови показатељи прате:

1. Стабилност фреквенције електроенергетског система.

Стабилност фреквенције се прати како би се избегли или минимизирали негативни ефекти поремећаја у нивоу фреквенције изван прописаних опсега. Ови поремећаји могу изазвати поремећај у раду електроенергетског система, прекид у снабдевању крајњих потрошача и негативне ефекте на цену електричне енергије.

2. Ефикасност мера подфреквентне и надфреквентне заштите, као и мере заштите од слома напона.

Стабилност нивоа напона се прати како би се избегли или минимизирали негативни ефекти поремећаја у нивоу напона изван прописаних опсега. Ови поремећаји могу изазвати поремећај у раду електроенергетског система, прекид у снабдевању и негативне ефекте на цену електричне енергије.

3. Усаглашеност са правилима тржишта:

Неусаглашеност са правилима тржишта може досвести до смањења ефикасност тржишта и повећања цена електричне енергије.

Вредности показатеља: Вредности показатеља који се односе на фреквенцију и напон електроенергетског система треба да буду у складу са Правилима о раду преносног система и Правилима о раду интерконекције. Ефикасност тржишта се прати у односу на показатеље који се односе на расположиви капацитет између зона трговања, цене електричне енергије и висину прихода од загушења.

Кључни субјекти који спроводе активности у овој области за које се прате показатељи су оператори преносног система, берзе електричне енергије и регионални координациони центри. У Републици Србији постоји један оператор преносног система за које је основано акционарско друштво Електромрежа Србије АД, Београд. Такође, у Републици Србији постоји једна берза електричне енергије и то SEEPEX a.d. Beograd која је једини лиценцирани оператор тржишта електричне енергије. По Закону о енергетици SEEPEX a.d. Beograd је именован као једини НЕМО – номиновани оператор тржишта електричне енергије за обављање послова спровођења спајања тржишта електричне енергије. Регионални координациони центри обављају послове од регионалног значаја у Европи, формирају га оператори преносног система и главна улога је да допуњују рад оператора преносног система у циљу унапређења сигурности и координације рада преносних система. Главни регионални координациони центри у Европи су Coreso RCC, TSCNET RCC, SCC (Security Coordination Centre), Nordic RCC, Baltic RCC, и SEleNe CC (Southeast Electricity Network Coordination Center).

Поред кључних субјеката, активности спроводе и значајни корисници електроенергетске мреже (ЗКМ), пружаоци услуге одбране система, пружаоци услуге поновног успостављања система, балансно одговорне стране, пружаоце услуге балансирања система, остали субјекти одређени за извршавање тржишних активности у складу са прописима којим се уређује расподела преносних капацитета и управљање загушењима и расподела преносног капацитета између зона трговања на дугорочним тржиштима, постојећи и нови производни електроенергетски модули типа А, као и

постојећи и нови производни електроенергетске модули типа Б, постојећи и нови ЕЕО купца, затворени дистрибутивни системи и треће стране које пружају управљање потрошњом, ако су потврђени као пружаоци услуге одбране система или пружаоци услуге поновног успостављања система, уређаји за складиштење енергије ЗКМ-а, пружаоци услуге одбране система или пружаоци услуге поновног успостављања система који се употребљавају за балансирање система.

2) Да ли се у предметној области спроводи или се спроводио документ јавне политике или пропис? Представити резултате спровођења тог документа јавне политике или прописа и образложити због чега добијени резултати нису у складу са планираним вредностима.

Наведено се до сада није спроводило

3) Који су важећи прописи и документи јавних политика од значаја за промену која се предлаже и у чему се тај значај огледа?

На основу члана 93а став 2. тачка 1) Закона о енергетици („Службени гласник РС”, број 145/14, 95/18 - други закон, 40/21, 35/23 - други закон, 62/23 и 94/24) и члана 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05-исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12-УС, 72/12, 7/14-УС, 44/14 и 30/18-др. закон)

4) Да ли су уочени проблеми у области и на кога се они односе? Представити узроке и последице проблема.

Проблеми са поремећеним радом и поновним успостављањем електроенергетског система:

- **Узрок:** Проблеми са поремећеним радом и поновним успостављањем електроенергетског система онемогућавају ефикасно снабдевање електричном енергијом и функционисање тржишта. Уколико се ова област не уреди, неће бити могуће спајање тржишта, које између осталог повећава сигурност снабдевања.
- **Последице:** Проблеми са поремећеним радом и поновним успостављањем електроенергетског система, могу довести до прекида у снабдевању електричном енергијом као и до повећања цена енергије због ограничене размене електричне енергије између тржишта, што доводи до неравномерних цена у различитим зонама и повећања трошкова за потрошаче.
- **Погођени корисници:** Потрошачи (домаћинства и индустрија), трговци енергијом који не могу ефикасно да тргују на међународним тржиштима, као и оператори преносног система и регулаторна тела. Такође, односи се и на значајне кориснике електроенергетске мреже (ЗКМ), пружаоце услуге одбране система, пружаоце услуге поновног успостављања система, балансно одговорне стране, пружаоце услуге балансирања система, номинованог оператора тржишта електричне енергије (НЕМО), остале субјекте одређене за извршавање тржишних активности у складу са прописима којим се уређује расподела преносних капацитета и управљање загушењима и расподела преносног капацитета између зона

трговања на дугорочним тржиштима, постојеће и нове производне електроенергетске модуле типа А, на постојеће и нове производне електроенергетске модуле типа Б, на постојеће и нове ЕЕО купце, затворене дистрибутивне системе и треће стране које пружају управљање потрошњом, ако су потврђени као пружаоци услуге одбране система или пружаоци услуге поновног успостављања система, уређаје за складиштење енергије ЗКМ-а, пружаоца услуге одбране система или пружаоца услуге поновног успостављања система који се употребљавају за балансирање система, регионалне координационе центре (РКЦ).

Неусаглашеност у примени тржишних правила

- **Узрок:** Различите брзине имплементације правила ЕУ међу земљама чланицама Енергетске заједнице (ЕпС), посебно у земљама југоисточне Европе.
- **Последице:** Несигурност на тржишту, неусаглашени тржишни услови за прекограничну размену, што доводи до кашњења у интеграцији, повећања волатилности цена и смањење отпорности тржишта на поремећаје у раду система и прекиде у снабдевању.
- **Погођени корисници:** Уредбом је дефинисана област примене тако да се примењује на оператора преносног система (ОПС), оператора дистрибутивног система електричне енергије (ОДС), значајне кориснике електроенергетске мреже (ЗКМ), пружаоце услуге одбране система, пружаоце услуге поновног успостављања система, балансно одговорне стране, пружаоце услуге балансирања система, номинованог оператора тржишта електричне енергије (НЕМО), остале субјекте одређене за извршавање тржишних активности у складу са прописима којим се уређује расподела преносних капацитета и управљање загушењима и расподела преносног капацитета између зона трговања на дугорочним тржиштима, постојеће и нове производне електроенергетске модуле типа А, на постојеће и нове производне електроенергетске модуле типа Б, на постојеће и нове ЕЕО купца, затворене дистрибутивне системе и треће стране које пружају управљање потрошњом, ако су потврђени као пружаоци услуге одбране система или пружаоци услуге поновног успостављања система, уређаје за складиштење енергије ЗКМ-а, пружаоца услуге одбране система или пружаоца услуге поновног успостављања система који се употребљавају за балансирање система, регионалне координационе центре (РКЦ).

5) Која промена се предлаже?

Предлаже се увођење нових правила за реакцију на поремећаје и мере за поновно успостављање система.

6) Да ли је промена заиста неопходна и у ком обиму?

Да, промена је неопходна у **великим размерама**.

7) На које циљне групе ће утицати предложена промена? Утврдити и представити циљне групе на које ће промена имати непосредан односно посредан утицај.

Предложена промена ће имати директан утицај на циљне групе које ће бити укључене у спровођење мера, тако да ће се односити на оператора преносног система (ОПС), оператора

дистрибутивног система електричне енергије (ОДС), значајне кориснике електроенергетске мреже (ЗКМ), пружаоце услуге одбране система, пружаоце услуге поновног успостављања система, балансно одговорне стране, пружаоце услуге балансирања система, номинованог оператора тржишта електричне енергије (НЕМО), остале субјекте одређене за извршавање тржишних активности у складу са прописима којим се уређује расподела преносних капацитета и управљање загушењима и расподела преносног капацитета између зона трговања на дугорочним тржиштима.

На следеће ЗКМ-ове:

- Постојеће и нове производне електроенергетске модуле типа Б, Ц и Д у складу са чланом 5. Уредбе о мрежним правилима која се односе на прикључење на мрежу производних јединица ;

- Постојеће и нове производне модуле типа Б у складу са чланом 5. Уредбе о мрежним правилима која се односе на прикључење на мрежу производних јединица ако су означени као ЗКМ-ови у складу са чланом 11. став 4. и чланом 23. став 4. ове уредбе;

- Постојеће и нове електроенергетске објекте (у даљем тексту: ЕЕО) купца прикључена на преносни систем;

- Постојеће и нове затворене дистрибутивне системе прикључене на преносни систем; Пружаоце редиспечинга производних модула или ЕЕО купца који учествује у агрегирању и пружаоцима резерве активне снаге у складу са чланом 159. – 176. Уредбе о успостављању смерница за рад међусобно повезаних система за пренос електричне енергије.

- Постојеће и нове системе за пренос једносмерном струјом високог напона (у даљем тексту: ЈСВН) и једносмерно прикључене модуле електроенергетског парка у складу са чланом 4. став 1. Уредбе о мрежним правилима која се односе на прикључење на мрежу ЈСВН.

- Постојеће и нове производне електроенергетске модуле типа А, у складу са чланом 5. Уредбе о мрежним правилима која се односе на прикључење на мрежу производних јединица, на постојеће и нове производне електроенергетске модуле типа Б осим оних из става 1. тачка 10) под тачка (2) овог члана, као и на постојеће и нове ЕЕО купаца, затворене дистрибутивне системе и треће стране које пружају управљање потрошњом, ако су потврђени као пружаоци услуге одбране система или пружаоци услуге поновног успостављања система у складу са чланом 4. став 4. ове уредбе. Производни електроенергетски модули, ЕЕО купаца и затворени дистрибутивни системи који пружају управљање потрошњом могу директно испуњавати захтеве ове уредбе или индиректно преко треће стране, под условима одређеним у складу са чланом 4. став 4. ове уредбе;

- Уређаје за складиштење енергије ЗКМ-а, пружаоца услуге одбране система или пружаоца услуге поновног успостављања система који се употребљавају за балансирање система, под условом да су одређени као такви у плановима одбране система, плановима поновног успостављања система или релевантним уговорима о пружању услуге;

- Регионалне координационе центре (у даљем тексту: РКЦ).

Субјекти из јавног сектора су ЕПС, ЕМС, ЕДС, а из приватног сектора инвеститори у ОИЕ, велики потрошачи и на преносном и на дистрибутивном нивоу.

Тешко је проценити кога ће више погодити ефекти ове уредбе, то ће зависити од техничке опремљености.

Процена је да ће ефекте ове уредбе навише осетити, највише утицати на њихове процесе, оператори система ЕМС и ЕДС, потом и ЕПС као доминантни произвођач електричне енергије у Републици Србији.

8) Да ли постоје важећи документи јавних политика којима би се могла остварити жељена промена и о којим документима се ради?

Постоје документи важећих јавних политика којима би се могла остварити делимично жељена промена, Уредба о спајању организованих дан унапред и унутар дневних тржишта електричне енергије („Службени гласник РС”, број 10/22), Уредба о расподели преносних капацитета и управљању загушењима („Службени гласник РС”, број 102/24) али да би се у потпуности постигла жељена промена неопходно је у потпуности усагласити се са прописом Европске уније – Уредбом 2017/2196.

9) Да ли је промену могуће остварити применом важећих прописа?

Није било могуће остварити циљ применом тренутно важећих прописа.

10) Квантитативно (нумерички, статистички) представити очекиване трендове у предметној области, уколико се одустане од интервенције (status quo)

Уколико би се одустало од интервенције (status quo), није могуће реализовати унапређење поступања у случају поремећеног рада и поновног успостављање електроенергетских система, као и спајање тржишта са суседним ЕУ тржиштима чиме би се онемогућила интеграција Србије у јединствено унутрашње тржиште ЕУ.

Ако се одустане од интервенције, спремност система у случају поремећеног рада ће бити умањена, а цене енергије ће бити високе, смањиће се обим коришћење преносних капацитета између зона трговања, а тржишна ликвидност ће остати ниска, што ће довести до виших трошкова за крајње кориснике.

11) Какво је искуство у остваривању оваквих промена у поређењу са искуством других држава, односно локалних самоуправа (ако је реч о јавној политици или акту локалне самоуправе)?

Успостављање мрежних правила за поремећени рад и поновно успостављање електроенергетских система уређени су Регулативом (ЕУ) 2017/2196 и обавезујућа је за све земље ЕУ. Остале земље Западног Балкана још увек немају успостављене механизме за спајање тржишта.

Кључна питања за утврђивање циљева

1) Због чега је неопходно постићи жељену промену на нивоу друштва? (одговором на ово питање дефинише се општи циљ).

Постигнути промену ради **смањења трошкова енергије, побољшања енергетске сигурности и повећања доступности енергије** за све слојеве друштва. Имплементација правила за поремећени рад и поновно успостављање електроенергетских система омогућава спајање тржишта са суседним дан-унапред тржиштима, расподелу преносног капацитета између зона трговања на дугорочним тржиштима као и искоришћење прекограничних преносних капацитета путем имплицитних аукција, увећава укупну друштвено-економску добробит тржишта електричне енергије у Републици Србији, значајно доприноси повећању сигурности снабдевања, повећава ликвидност интерног организованог тржишта и омогућава успостављање јединствене референтне цене за цео регион.

Успостављање и реализација правила за поремећени рад и поновно успостављање електроенергетских система уз примену регулативе која уређује расподелу преносног капацитета између зона трговања на дугорочним тржиштима и спајање српског унутардневног тржишта са суседним ЕУ тржиштима, олакшало би интеграцију обновљивих извора у електроенергетски систем Србије.

Такође, претходно наведене активности би омогућиле интеграцију Србије у јединствено унутрашње тржиште ЕУ.

2) Шта се предметном променом жели постићи? (одговором на ово питање дефинишу се посебни циљеви, чије постизање треба да доводе до остварења општег циља. У односу на посебне циљеве, формулишу се мере за њихово постизање).

Постигне се **отпорност система на поремећени рад, оптимизација тржишта енергије, смањење цена енергије и боља интеграција тржишта у региону.**

3) Да ли су општи и посебни циљеви усклађени са важећим документима јавних политика и постојећим правним оквиром, а пре свега са приоритетним циљевима Владе?

Усклађени су са Законом о енергетици и Програмом Владе, као и са Стратегијом развоја енергетике Републике Србије и Интегрисаним енергетским и климатским планом.

4) На основу којих показатеља учинка ће бити могуће утврдити да ли је дошло до остваривања општих односно посебних циљева?

Показатељи укључују број и трајање прекида, **цене енергије, побољшање коришћења капацитета, појачану ликвидност тржишта и смањење цене за крајње потрошаче.**

С обзиром да у овом тренутку није могуће дати прецизне циљне вредности, као показатељ остваривања задатих општих и посебних циљева узео се у обзир број и трајање поремећаја у раду преносног система, праћење тренда смањења разлика цена електричне енергије између зона трговања, односно повећање коришћења капацитета и ликвидности тржишта, као и тренд смањења цена електричне енергије за крајње потрошаче.

Како је дозвољено трајање прекида испоруке електричне енергије за производне јединице 120 минута, у 2022. и 2023. години није било прекида производње са прекорачењем дефинисаног времена.

Дозвољено трајање прекида испоруке електричне енергије за место прикључења корисника преносног система, односно потрошача на 110 kV напонском нивоу, износи 240 минута. Према наведеном параметру, у 2022. години од значаја је једино прекид напајања, услед квара на једном ДВ 100 kV, где је испала снага износила 4 MW у трајању од 308 минута. У 2023. години, од значаја је прекид напајања на једној ТС, услед квара на ДВ 110 kV, када је испала снага 13 MW у трајању од 26 минута и 4 MW у трајању од 828 минута, укупно трајање 854 минута.

Разлике у просечним месечним ценама на берзама Србије и Мађарске током 2023-2024. године су се кретале у опсегу 0.28-29.34 евра за BASE продукт и 0.33-27.36 евра за PEAK продукт.

Кључна питања за анализу финансијских ефеката

1) Какве ће ефекте изабрана опција имати на јавне приходе и расходе у средњем и дугом року?

Нема ефеката

2) Да ли је финансијске ресурсе за спровођење изабране опције потребно обезбедити у буџету, или из других извора финансирања и којих?

Није потребно обезбедити средства из буџета. Износ и начин надокнађивања трошкова путем тарифе за пренос, као најприсутнијег механизма покривања трошкова, или на неки други одговарајући начин.

3) Како ће спровођење изабране опције утицати на међународне финансијске обавезе?

Спровођење изабране опције нема утицаја на међународне финансијске обавезе

4) Колики су процењени трошкови увођења промена који проистичу из спровођења изабране опције (оснивање нових институција, реструктурирање постојећих институција и обука државних службеника) исказани у категоријама капиталних трошкова, текућих трошкова и зарада?

Не постоји потреба оснивања нових институција и реструктурирања постојећих институција, тако да у вези са овим активностима не постоји потреба за трошковима.

Трошкове који произлазе из обавеза утврђених у овој уредби, а које сnose оператори система и у које могу спадати и обуке, процењује Агенција и уколико се оцени да су разумни, ефикасни и сразмерни, исти се надокнађују и из мрежних тарифа/признају се код утврђивања цена приступа систему или на основу других одговарајућих механизма.

5) Да ли је могуће финансирати расходе изабране опције кроз редистрибуцију постојећих средстава?

Могуће је делом финансирати расходе изабране опције кроз редистрибуцију постојећих средстава.

6) Какви ће бити ефекти спровођења изабране опције на расходе других институција?

Спровођење изабране опције нема утицаја на расходе других институција.

Кључна питања за анализу економских ефеката

1) Које трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција проузроковати привреди, појединој грани, односно одређеној категорији привредних субјеката?

Трошкови: Трошкови који ће претходно наведене циљне групе имати, односе се на прилагођавање инфраструктуре и обуку особља.

Сваки од субјеката из члана 2 може имати одређене трошкове у зависности од тока у којем механизму учествује. Трошкови се односе на уградњу неопходне инфраструктуре (пример - уградња релеја за подфреквентну заштиту) и софтвера за мониторинг и управљање.

Што се тиче обуке, сваки од субјеката мора да има обучено особље које ће поступати у складу са дефинисаним поступцима у случају поремећеног рада односно приликом поновног успостављања преносног система

Процену трошкова није могуће урадити унапред пошто зависи од много фактора. Временски период прилагођења је према Уредби 12 месеци (члан 11 и 23) од дана добијања обавештења о мерама од стране ОПС-а.

Користи: Смањење прекида у снабевању, повећање сигурности снабдевања, смањење трошкова енергије за привреду, боља ефикасност и повећање тржишне ликвидности, што позитивно утиче на све привредне гране, посебно на енергетски сектор.

2) Да ли изабрана опција утиче на конкурентност привредних субјеката на домаћем и иностраном тржишту (укључујући и ефекте на конкурентност цена) и на који начин?

Изабрана опција утиче на конкурентност привредних субјеката који учествују на тржишту електричне енергије. јер се српско тржиште интегрише у јединствено европско тржиште електричне енергије, чиме се успоставља референтна регионална veleпродајна цена и примењује европска пракса.

Побољшана инфраструктура и снижене цене енергије омогућавају **већу конкурентност** домаћих компанија на регионалном и међународном тржишту.

3) Да ли изабране опције утичу на услове конкуренције и на који начин?

Изабрана опција повећава степен конкуренције јер се српско тржиште интегрише у јединствено европско тржиште електричне енергије. Побољшавају се услови конкуренције смањењем загушења и омогућавањем фер тржишних правила, што резултира већим бројем учесника и нижим ценама.

4) Да ли изабрана опција утиче на трансфер технологије и/или примену техничко-технолошких, организационих и пословних иновација и на који начин?

Најбоља европска пракса и трансфер технологије се користе у процесу расподеле преносног капацитета између зона трговања на дугорочним тржиштима.

5) Да ли изабрана опција утиче на друштвено богатство и његову расподелу и на који начин?

Изабрана опција не утиче на друштвено богатство и његову расподелу.

6) Какве ће ефекте изабрана опција имати на квалитет и статус радне снаге (права, обавезе и одговорности), као и права, обавезе и одговорности послодаваца?

Изабрана опција нема ефекте на квалитет и статус радне снаге (права, обавезе и одговорности), као и права, обавезе и одговорности послодаваца.

Кључна питања за анализу ефеката на друштво

1) Колике трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција проузроковати грађанима?

Примена правила за поремећени рад и поновно успостављање електроенергетских система, као и спајање тржишта, обезбеђују смањење ризика за настанак прекида у напајању електричном енергијом, скраћивање периода за поновно успостављање електроенергетског система у случају поремећаја у раду, ефикасно одржавање оперативне сигурности, спречавања ширења или погоршања инцидената ради избегавања великих поремећаја као и набавку и пласман електричне енергије по референтној регионалној цени електричне енергије.

2) Да ли ће ефекти реализације изабране опције штетно утицати на неку специфичну групу популације и да ли ће то негативно утицати на успешно спровођење те опције, као и које мере треба предузети да би се ови ризици свели на минимум?

Ефекти реализације изабране опције неће штетно утицати на неку специфичну групу популације.

3) На које друштвене групе, а посебно на које осетљиве друштвене групе, би утицале мере изабране опције и како би се тај утицај огледао (пре свега на сиромашне и социјално искључене појединце и групе, као што су особе са инвалидитетом, деца, млади, жене, старији преко 65 година, припадници ромске националне мањине, необразовани, незапослени, избегла и интерно расељена лица и становништво руралних средина и друге осетљиве друштвене групе)?

Нема утицај на осетљиве друштвене групе.

4) Да ли би и на који начин изабрана опција утицала на тржиште рада и запошљавање, као и на услове за рад (нпр. промене у стопама запослености, отпуштање технолошких вишкова, укинута или новоформирана радна места, постојећа права и обавезе радника, потребе за преквалификацијама или додатним обукама које намеће тржиште рада, родну равноправност, рањиве групе и облике њиховог запошљавања и слично)?

Не.

5) Да ли изабране опције омогућавају равноправан третман, или доводе до директне или индиректне дискриминације различитих категорија лица (нпр. на основу националне припадности, етничког порекла, језика, пола, родног идентитета, инвалидитета, старосне доби, сексуалне оријентације, брачног статуса или других личних својстава)?

Не.

6) Да ли би изабрана опција могла да утиче на цене роба и услуга и животни стандард становништва, на који начин и у којем обиму?

Не. Примена правила за поремећени рад и поновно успостављање електроенергетских система повећава сигурност снабдевања, чиме се стварају предуслови за спајање тржишта, а што доводи до успостављања јединствене veleпродајне цене електричне енергије у региону.

7) Да ли би се реализацијом изабраних опција позитивно утицало на промену социјалне ситуације у неком одређеном региону или округу и на који начин?

Не.

8) Да ли би се реализацијом изабране опције утицало на промене у финансирању, квалитету или доступности система социјалне заштите, здравственог система или система образовања, посебно у смислу једнаког приступа услугама и правима за осетљиве групе и на који начин?

Не.

Кључна питања за анализу ефеката на животну средину

1) Да ли изабрана опција утиче и у којем обиму утиче на животну средину, укључујући ефекте на квалитет воде, ваздуха и земљишта, квалитет хране, урбану екологију и управљање отпадом, сировине, енергетску ефикасност и обновљиве изворе енергије?

Не.

2) Да ли изабрана опција утиче на квалитет и структуру екосистема, укључујући и интегритет и биодиверзитет екосистема, као и флору и фауну?

Не.

3) Да ли изабрана опција утиче на здравље људи?

Не.

4) Да ли изабрана опција представља ризик по животну средину и здравље људи и да ли се допунским мерама може утицати на смањење тих ризика?

Не.

5) Да ли изабрана опција утиче на заштиту и коришћење земљишта у складу са прописима који уређују предметну област?

Не.

Кључна питања за анализу управљачких ефеката

1) Да ли се изабраном опцијом уводе организационе, управљачке или институционалне промене и које су то промене?

Да, потребно је увођење нових процедура за примену правила за поремећени рад и поновно успостављање електроенергетских система. Потребно је прилагодити постојеће Планове одбране и План успостављања система у сврху усклађивања са Уредбом. Измену Плана спроводи ОПС у сарадњи са ОДС-ом и ЗКМ-овима. Измена се спроводи у складу са дефинисаним роковима из Уредбе.

2) Да ли постојећа јавна управа има капацитет за спровођење изабране опције (укључујући и квалитет и квантитет расположивих капацитета) и да ли је потребно предузети одређене мере за побољшање тих капацитета?

Да, али ће бити неопходне додатне обуке и техничка прилагођавања. У оквиру ОПС-а већ постоје кадрови који се баве овим пословима али ће након усвајања Уредбе бити потребно да се кадрови додатно обуче. Кадрови који се баве овом тематиком су у оквиру Дирекције за управљање преносним системом и Дирекције за тржиште. ЕМС АД као пуноправни члан ЕНТСО Е-а уназад

деценијама израђује Планове одбране преносног система и План успостављања преносног система који усклађује са осталим чланицама синхроне зоне Континентална Европа.

3) Да ли је за реализацију изабране опције било потребно извршити реструктурирање постојећег државног органа, односно другог субјекта јавног сектора (нпр. проширење, укидање, промене функција/хијерархије, унапређење техничких и људских капацитета и сл.) и у којем временском периоду је то потребно спровести?

Реализација пројекта не изискује никакве додатне мере

4) Да ли је изабрана опција у сагласности са важећим прописима, међународним споразумима и усвојеним документима јавних политика?

Изабрана опција је у сагласности са важећим прописима и међународним споразумима.

5) Да ли изабрана опција утиче на владавину права и безбедност?

Изабрана опција нема никаквог утицаја на владавину права и безбедност.

6) Да ли изабрана опција утиче на одговорност и транспарентност рада јавне управе и на који начин?

Изабрана опција нема утицаја на одговорност и транспарентност јавне управе.

7) Које додатне мере треба спровести и колико времена ће бити потребно да се спроведе изабрана опција и обезбеди њено касније доследно спровођење, односно њена одрживост?

Пројекат је могуће реализовати у периоду од 1-3 године.

Кључна питања за анализу ризика

1) Да ли је за спровођење изабране опције обезбеђена подршка свих кључних заинтересованих страна и циљних група? Да ли је спровођење изабране опције приоритет за доносиоце одлука у наредном периоду (Народну скупштину, Владу, државне органе и слично)?

За спровођење изабране опције обезбеђена је подршка свих кључних заинтересованих страна и циљних група.

2) Да ли су обезбеђена финансијска средства за спровођење изабране опције? Да ли је за спровођење изабране опције обезбеђено довољно времена за спровођење поступка јавне набавке уколико је она потребна?

Износ и начин надокнађивања трошкова путем тарифе за пренос, као најприсутнијег механизма покривања трошкова, или на неки други одговарајући начин.

Јавна набавка није потребна.

3) Да ли постоји још неки ризик за спровођење изабране опције?

Не постоји